

OBSAH.

Díl první.

Část první.

Františkův život ve světě.

(1182—1206.)

	Strana
Kapitola první. <i>Narození a dětství Františkovo.</i> Popis Umbrie a Assisi. — Rodina dei Moriconi. — Legendární události při narození Františkově. — Petr Bernardone zaměňuje jméno svého syna. — Jak vychovávala Pika svého prvorozeného syna	15
Kapitola druhá. <i>Mladistvá léta.</i> Školní výchova Františkova. — Jeho vlohy. — František kupcem. — Jeho povaha. — Dobré i zlé vlastnosti. — Lilie čistoty. — Vidění bratra Lva. — Františkova láska k chudým. — Doklad o ní. — Zajetí. — František v žaláři dokazuje svou lásku k bližnímu	24
Kapitola třetí. <i>František na cestě k Bohu.</i> Návrat ze zajetí. — Nemoc. — Františkův boj mezi světem a Bohem. — Hnutí milosti Boží. — Na starých cestách. — Ošacení chudého vojína. — Vidění o paláci se zbraněmi. — Špatně pochopené povolání. — Dobré a zlé stránky středověku. — Cesta Františkova do Apulie. — Hlas Boží ve Spoleto. — Návrat do Assisi	36
Kapitola čtvrtá. <i>Ve škole Boží.</i> Soud lidí o Františkově návratu. — Poslední hostina. — První vytržení	

mysli. — Františkova opatrnost. — Boj mezi Františkem a Bohem. — Duchovní cvičení. — Úklady ďábelské. — Lásky k Ukřižovanému. — Setkání s malomocným. — Ve škole Božského Spasitele. — František rozděljuje almužny. — Jeho touha po chudobě. — Cesta do Říma. — Stkvělý důkaz sebezapření	45
Kapitola pátá. <i>Obrácení.</i> František na cestě k obrácení. — Návrat z Říma. — Hlas Ukřižovaného u sv. Damiána. — František zabývá se plánem opravit sešlý kostel. — Jak si k tomu opatřil prostředky. — U Don Pedra. — Pronásledování otcovo. — Návrat do domu otcovského. — František trýzněn vlastním otcem. — Jeho uvěznění. — Co soudili o jednání Petra Bernardone	60

Část druhá.

Prvopočátky řádu bratří Menších.

(1206—1209.)

Kapitola šestá. <i>Rozhodný krok.</i> Zármutek bohabojné Píky. — Její marné pokusy o mír mezi otcem a synem. — Propouští syna na svobodu. — František zase u Don Pedra. — Jeho bouřlivý výstup s otcem. — Rozhodný krok. — František obžalován před konšely a biskupem. — Jeho rekovný čin před biskupem. — Dokonalé obrácení	73
Kapitola sedmá. <i>Ve službě malomocných.</i> František bloudí po lesích. — Přepadení od lupičů. — Pobyt v klášteře. — Jeho setkání s bratrem Angelem. — František přijímá v Gubbio roucho poustevnické. — Malomocní a péče církve o ně. — Církevní předpisy pro malomocné. — Život malomocných. — František věnuje se jich ošetřování v Rivotorto. — Uzdravení malomocného	83
Kapitola osmá. <i>Obnova domů Božích.</i> Zjevení povolání. František pečuje o opravu kostelíka sv. Damiána. — Sbírá příspěvky k tomu po Assisi a okolí. — Pomáhá při stavbě. — Vyžebřává si výživu. — Bernardone proklíná svého syna. — Jakým způsobem odvracel od sebe kletby otcovské. — Jeho sebezapírání při žebrotě. — Předpoví ráď sv. Kláry a její duchovních sester. — Svatý Damián opraven. — František horlivě opravuje jiné dva sešlé kostely. — Dějiny Portiunkule. — František opět posluhuje	

malomocným. — Zjevené povolání v Portiunkuli a počátek řádu bratří Menších. — Zasnoubení Františka s chudobou 95

Kapitola devatá. *První učeníci.* První kázání Františkovo. — Způsob, jak kázal. — Působení na posluchače. — Pozdrav: Bůh Vám udělíž pokoje. — Obrácení Bernarda z Quintavalle. — Přijetí chudého Petra Kathanii. — Poučení všech tří v chrámu. — Oba noví učedníci zbavují se všeho. — Obrácení Jiljího. — Život prvních učeníků v Rivortorto. — František vybízí bratry, aby šli sbírat almužny. — Jejich žebrota. — Jak se zachoval František k biskupu Quidonovi při jeho návrhu 108

Kapitola desátá. *První práce na vinici Páně.* František odesílá Bernarda z Quintavalle s Petrem Kathanii na cestu. — Sám se ubírá s Jiljím směrem k Ankoně. — Jak si počínají mezi lidem venkovským. — Láska lidu k nim. — Předpovědění o rozmnožení učedníků. — Přijetí v městech. — Výsledek jejich působení 123

Kapitola jedenáctá. *V údolí reatinském.* Bratři vydělávají si práci svou výživu. — Radost Františkova nad jejich horlivostí ve sbírání almužen. — Ošetřují malomocné. — František uzdravuje posedlého malomocného. — Malomocenství duše. — Přijetí nových učedníků. — Pronásledování od Assiských. — V údolí reatinském koná František se svými bratry duchovní cvičení. — Jejich horlivost v té věci. — František muž modlitby. — Ujistění dostává se mu od Boha, že hříchy mladosti jsou mu odpuštěny. — Vidění o vzrůstu řádu. — Zjevuje se bratřím. — Přijetí Filipa Dlouhého do řádu. — Návrat do Assisi. — Nové rozeslání bratří do světa 129

Kapitola dvanáctá. *Missijní cesta bratří.* Rozvrh missijní cesty. — Několik črt o této cestě vůbec. — Utrpení a pronásledování. — Dosti značné výsledky. — Cesta Bernarda z Quintavalle s Jiljím. — Jejich příhody ve Florentii. — František s Filipem působí v údolí reatinském. — Přijetí bratra Angela. — Vyplněné přání Františkovo. — Noví učedníci. — Sepsání první řehole 140

Kapitola třináctá. *Schválení řehole bratří Menších.* Stinné stránky dvanáctého století. — Stíny v církvi. — Cesta bratří do Říma za schválením řehole. — Zapuzené obavy. — Biskup Quido zjednává jim orodovnika. — Kardinál Kolonna ujímá se jejich záležitosti. — Zkoumá jejich

dosavadní život. — Papež Innocenc III. — První bezvýsledné slyšení u papeže. — František vypravuje své vidění před papežem a kardinály. — Vidění o basilice Lateránské. — Schválení řehole. — František s bratřími přijímá tonsúru 153

Část třetí.

Soukromý život rodiny serafické.

(1209—1211.)

Kapitola čtrnáctá. *Na cestě z Říma.* Odchod z Říma — Cesta římskou plání. — Útrapy jejich. — Pomoc s nebe. — Serafická rodina v Otricoli. — Cesta údolím řeky Nery. — Bůh zjevuje Františkovi, že se mají usaditi mezi lidmi. — Chudoba a nepohodlí příbytku v Rivotorto. — Co činí člověka opravdu šťastným 171

Kapitola patnáctá. *Život bratří Menších v Rivotorto.* Přísný život bratří. — František pěstuje u nich ducha modlitby. — Výklad modlitby Páně. — Oltářik v Rivotorto. — Řeč Františkova o kříži. — Modlitby k bl. Panně Marii. — Úcta Františkova k duchovním. — Duchovní pramenem požehnání pro věřící. — Dva doklady o účtě bratří k duchovním. — Horlivost bratří. — Obrácení bratra Sylvestra. — Povolání do řeholního stavu velikou milostí 177

Kapitola šestnáctá. *Portiunkula majetkem bratří.* Biskup Guido dovoluje Františkovi kázati. — Ohnivý vůz v Rivotorto. — Bratří menší. — Nelaskavý venkovan. — Bez přístřeší. — Ubytování se u kostelíka portiunkulového. — František hledí získati Portiunkulu pro svůj řád. — Dar Benediktinů. — Vděčnost bratří Menších 188

Kapitola sedmnáctá. *Pecorella di Dio (Ovečka Boží).* Hnutí v Umbrii. — Opatrnost Františkova v přijímání nových žadatelů. — Noví bratří. — Bratr Lev zpovědník a důvěrník Františkův. — Rozmluva o dokonalé radosti. — Jak se spolu modlili brevír. — Vidění bratra Lya o dvou žebřících a o dravé řece. — František předpokládá hlad a bídu v zemi 195

Kapitola osmnáctá. *Rufino, Masseo, Junipero.* Původ a povaha bratra Rufina. — Jest postrachem zlých duchů. — Sveden, oddává se životu poustevnickému. — František odhaluje lest zlého nepřitele. — Rufin na kraji

dosavadní život. — Papež Innocenc III. — První bezvýsledné slyšení u papeže. — František vypravuje své vidění před papežem a kardinály. — Vidění o basilice Lateránské. — Schválení řehole. — František s bratřími přijímá tonsúru 153

Část třetí.

Soukromý život rodiny serafické.
(1209—1211.)

Kapitola čtrnáctá. *Na cestě z Říma.* Odchod z Říma — Cesta římskou plání. — Útrapy jejich. — Pomoc s nebe. — Serafická rodina v Otricoli. — Cesta údolím řeky Nery. — Bůh zjevuje Františkovi, že se mají usaditi mezi lidmi. — Chudoba a nepohodlí příbytku v Rivotorto. — Co činí člověka opravdu šťastným 171

Kapitola patnáctá. *Život bratří Menších v Rivotorto.* Prísny život bratří. — František pěstuje u nich ducha modlitby. — Výklad modlitby Páně. — Oltářik v Rivotorto. — Řeč Františkova o kříži. — Modlitby k bl. Panně Marii. — Úcta Františkova k duchovním. — Duchovní pramenem požehnaní pro věřící. — Dva doklady o úctě bratří k duchovním. — Horlivost bratří. — Obrácení bratra Sylvestra. — Povolání do řeholního stavu velikou milostí 177

Kapitola šestnáctá. *Portiunkula majetkem bratří.* Biskup Guido dovoluje Františkovi kázati. — Ohnivý vůz v Rivotorto. — Bratří menší. — Nelaskavý venkovan. — Bez přístřeší. — Ubytování se u kostelíka portiunkulového. — František hledí získati Portiunkulu pro svůj řád. — Dar Benediktinů. — Vděčnost bratří Menších 188

Kapitola sedmnáctá. *Pecorella di Dio (Ovečka Boží).* Hnutí v Umbrii. — Opatrnost Františkova v přijímání nových žadatelů. — Noví bratří. — Bratr Lev zpovědník a důvěrník Františkův. — Rozmluva o dokonalé radosti. — Jak se spolu modlili brevír. — Vidění bratra Lva o dvou žebřících a o dravé řece. — František předpokládá hlad a bídu v zemi 195

Kapitola osmnáctá. *Rufino, Masseo, Junipero.* Původ a povaha bratra Rufina. — Jest postrachem zlých duchů. — Sveden, oddává se životu poustevnickému. — František odhaluje lest zlého nepřítele. — Rufin na kraji

zoufalství a záhuby. — Konečně přece vyhojen. — Útěcha poskytnutá mu zjevením Spasitele. — Krutá zkouška. — Pokora Františkova. — Sen bratří Lva a Rufina. — Přisnost života bratra Massea. — František zkouší jeho pokoru. — Božský Spasitel se mu zjevuje. — Nevinný žert a jaký čerpal z něho František užitek. — Drahocenný poklad. — Poslušnost Masseova. — Bratr Juniper a jména jiných bratří . . . 204

Kapitola devatenáctá. *Ve škole serafické.* Pravidla vychování. — Jakými zásadami se řídil František při vychovávání bratří. — Vzbuzuje u nich ošklivost k světu. — Rozněcuje v nich ducha víry a modlitby. — Vštěpuje jim svatou pokoru. — O pokoře a chudobě svatého kříže. — František cvičí bratry v chudobě. — Odporučuje jim sbíratí almužny. — Varuje je před zbytečnými styky s druhým pohlavím. — Umrtvování jest potřebné. — Doklad o nerozumné kajienosti jednoho bratra. — František povzbuzuje syny k svaté moudrosti. — Cvičí je v poslušnosti. — Odporoučí jim veselost v Pánu a sám jest jim v tom výmluvným příkladem. — Kárá zasmušilost a ukazuje na její následky. — Doklad lásky bratrské. — Pokání zasloužené. — František varuje bratry před pomluvou a nactiutrhaním. — Dobrý příklad bratří. — Jejich denní zamněstnání . . . 215

Část čtvrtá.

Veřejné vystoupení a missijní činnost sv. Františka a jeho bratří.

(1211—1215.)

Kapitola dvacátá. *Výsledky Františkových kázání.* Úkol bratří Menších. — František zkouší kazatelské schopnosti bratří. — Zjevení božského Spasitele. — Jak smýšlel František o úradu kazatelském. — Rozeslání bratří. — Jak přijal lid Františka. — Historický doklad o činnosti Františkově v Assisi. — Cesta Toskánskem. — Bratr Humilis. — Přijetí nových bratří. — František se Sylvestrem v Arezzo. — František a bludaři. — Pobyt v Gangheretti a ve Florencii. — Pokušení v Sarteano. — Jak smýšlel František o počtech světských. — Návrat do Assisi . . . 235

Kapitola dvacátá první. *Kazatelská činnost prvňích učedníků.* Přijetí nových členů v Portiunkuli. — Uzdravení

křížovníka Mořice. — Bratr Mořic. — Utrpení bratří missio-
nářů. — Jejich způsob života na cestě. — Pronásledování
v Boloni. — Mikuláš dei Pepoli. — Bolonští odkládají svůj
odpor k bratřím. — Celkový úsudek o missijní cestě Fran-
tiška a jeho bratří 253

Kapitola dvacátá druhá. *Klára a Anežka*. Fran-
tišek má v úmyslu založiti druhý řád. — Rod svaté Kláry.
— O zjevení paní Hortulány. — Umrtný a ctnostný život
Kláry. — Vliv ženy v duchovním životě vůbec. — Svěťice
Klára účastňuje se kázání Františkova. — Její úmysl věno-
vati se v chudobě službě Boží. — Útěk Kláry z domu
otcovského. — Co souditi o tom její jednání. — Pronásle-
dování se strany rodiny. — Statečnost Kláry. — Anežka
následuje svou sestru. — Překažený záměr. — Dvě čisté
holubice slouží Bohu 257

Kapitola dvacátá třetí. *Prvopočátky druhého řádu*.
Přesídlení Kláry a Anežky k svatému Damjánu. — Vzrůst
druhého řádu. — František a jeho bratří pečují o druhý
řád. — Vděčnost Kláry a její duchovních dcer. — Jejich
denní život. — Kláry kajicnost a horlivost v modlitbě. — Po-
kušeni zlého ducha. — Odměněná láska k svátostnému
Spasiteli. — Působivost její modlitby. — Láska k chudobě
a její odměna od Boha. — Svatá smrt Kláry. — Krásné
zjevení. — Slovo o ženských klášteřích a jich odpůrcích . 268

Kapitola dvacátá čtvrtá. *Františkova pochybnost*.
— *Slovo o kapitolách*. Františkova láska k samotě. — Jedná
s bratry o přednostech modlitby a kázání. — Jeho pochyb-
nosti o povolání. — Táže se o radu bratra Sylvestra a svaté
Kláry. — Rozptýlené pochybnosti. — Káže ptactvu u Be-
vagna. — Uzdravuje slepou dívku. — Nepokojné vlašfovky
v Alviano. — Událost o studentu v Parmě. — František se
zajímá o východní otázku. — Slovo o řádových kapitolách
a jich důležitosti 278

Kapitola dvacátá pátá. *Zmařená missijní cesta
na Východ*. Svato-michalská kapitola. — Řeč Františkova
k bratřím odcházejícím na missie. — Světec žádá papeže
za dovolení, aby směl jíti na Východ. — Člověk míní, Pán
Bůh mění. — Bouře ničí úmysly Františkovy. — Návrat
do Italie. — Působení v Ankoně a okolí. — Zámožný jinoch
nepřijat do řádu. — Kazatelská činnost Františkova v Ascoli.
— Vážnost a úcta lidu k němu 289

Kapitola dvacátá šestá. *Stále vpřed pod praporem Ježíše Krista.* František sleduje chod události na pyrenejském poloostrově. — Jeho nemoc. — Zamítá nepovolaného člena. — Jeho trpělivost v nemoci. — Neúmorná horlivost. — Péče o čistotu chrámů. — Obrácení Jana Prostičského. — Jeho prostost a svatost. — František koná čtyřicetidenní půst na osamělém ostrůvku. — Uzdravuje posedlou ženu v Cittá del Castello. — Obrácení Jana Parense. — František na hradě Montefeltro. — Rozmluva s hrabětem Orlandem 297

Kapitola dvacátá sedmá. *Za palmou mučnickví do Marokka.* František vydává se na cestu do Marokka. — Příhoda Bernarda z Quintavalle. — Nemoc Františkova. — Pouť do Compostelly. — Návrat ze Španěl. — Působení Františkovo v Montpellieru a Gapu. — Péče prozřetelnosti Boží o Františka. — Potrestaný pomluvač ve Francii. — Pomoc v nebezpečí. — Působení v Boloni. — Svědectví lékaře. — Pokora Františkova. — Přijetí vznešených mužů do řádu. — Darování pustevny Carceri 308

Díl druhý.

Část první.

Vnitřní záležitosti řádu bratří Menších.

(1215 - 1217.)

Kapitola první. *Alverna.* Cesta Františkova na Alvernu. — Úklady zlého ducha. — Poloha hory Alverny. — Žíznivý venkovan zázračně napojen. — Krásy Alverny. — Laskavost hraběte Orlanda. — Františkova pravá láska k chudobě. — Čtyřicetidenní půst ke cti svatého Michaela archanděla. — František na cestě do Říma 5

Kapitola druhá. *Dominik a František.* František přijímá vyšší svěcení. — Setkání se Dominika s Františkem. — Život Dominikův ve světě. — Jeho apoštolská horlivost. — Klášter Panny Marie v Prouille. — Založení řádu kaza-

telského. — Jeho schválení. — Sněm lateránský. — Duchovní soulad mezi svatým Dominikem a svatým Františkem. — Jejich rády. — První klášter františkánský v Římě . . .	14
Kapitola třetí. <i>Návrat z Říma</i> . Uzdravení mrzáka v Toskanelle. — Slovo o zázracích vůbec. — Obrácený manžel. — Smrt dvou dobrodinců řádu. — Honorius III. — Potvrzení řehole bratří kazatelů. — Činnost Dominikova v Římě. — Šířitel modlitby svatého růžence. — Dominik zakládá třetí řád na obranu církve svaté. — Blažená smrt jeho	26
Kapitola čtvrtá. <i>Odpustek portiunkulový</i> . Úcta Františkova k Panně Marii. — Péče o kostelík portiunkulový. — Chvály Hospodinovy. — Vidění v Portiunkuli. — Udělení odpustku. — Jeho schválení papežem Honoriem. — Oddanost Františkova k svaté Stoliči	37
Kapitola pátá. <i>Prohlášení a rozšíření odpustku portiunkulového</i> . František pokoušen od zlého ducha. — Vidění v Portiunkuli. Cesta do Říma. — Ustanoven den k vyzískání odpustku. — Prohlášení církevní. — Horlivost bratří a věřících. — Protivníci odpustků portiunkulových. — Příčina mlčení nejstarších životopisců o tom odpustku. — Poučení o získání odpustků portiunkulových	47

Část druhá.

Organisace a rozvoj řádu bratří Menších.

(1217–1220.)

Kapitola šestá. <i>Organisace řádu</i> . Uzdravení chromé ženy v Gubbio. — Založení kláštera u Fabriano. — Obrácení Vjlema Divini. — Smýšlení Františkovo o pokore. — Návštěva Dominikova v Portiunkuli. — Kapitola řádová r. 1217. — Organisace řádu. — Pouť Františkova k hrobu svatých apoštolů. Uzdravení občana v Narni. — Zahnané dábelství. — František v Terni. — Rozeslání bratří . . .	65
Kapitola sedmá. <i>Kardinál Hugolin</i> . Kardinál Hugolin ujímá se bratří. — Františkova zmařená cesta do Francie. — Jeho láska k chudobě. — Ukončená pře. — Působení Františkovo v údolí reatinském. — Založení nových klášterů. — Setkání s opatem od svatého Justina. — Nezdařený podnik	78

Kapitola osmá. *První protektor řádu*. Vidění Františkovo. — Jeho cesta do Říma. — Nenadálé rozpaky. — Františkova výmluvnost. — Hugolin jmenován Honoriem III. prvním protektorem řádu. — Soud souvěkoců o něm. — Příhoda v paláci kardinála Brancaleoni. — František boří dům vystavený bez jeho vůle u Portiunkule. — Jaké si přál mítí František kláštery. 87

Kapitola devátá. *Rohožková kapitola*. Ležení bojovníků Božích u Portiunkule. — Zahájení kapitoly. — Františkova horlivost o zachovávání sv. řehole. — Co soudil o přijímání noviců a úradě kazatelském. — František prosí papeže za odporučení pro řád. — Jednání o missiích řádu. — Některá ustanovení kapitoly. — Péče Boží o bratry Menší. — Tré listů Františkových. — Vyslání bratří do Marokka. — Vyrovnání záležitosti druhého řádu 98

Kapitola desátá. *František na Východě*. Slovo o křížových výpravách vůbec. — Obléhání Damietty. — Touha Františkova po palmě mučenické. — František předpovídá křížákům nezdar boje. — Nešťastná bitva. — Co souditi o chybách křížáků. — František a Illuminát v táboře sultána Meledina. — Františkova apoštolská neohroženost . . . 115

Kapitola jedenáctá. *Svatá země a její strážcové*. Dobyti Damietty. — František vrací se do Syrie. — Zda byl také ve svaté zemi? — Strážcové svatých míst. — Františkánskou kustodii opatrované svatyně v Jerusalemě a svaté zemi vůbec. — Horlivost synů sv. Františka v Palestině . . . 127

Kapitola dvanáctá. *Nezdary missionářů*. Příkoří páchaná na bratřích Menších ve Španělsku. — Založení prvního kláštera v Toledě. — Působení Jana Parensa a jeho družiny. — Pronásledování bratří ve Francii. — List papeže Honoria III. k duchovenstvu francouzskému. — Pacifikovy výsledky ve Francii. — Jan Bonelli zakládá kláštery v Aquitanii. — Nezdary missionářů v Německu a Uhrách. — Elektus a Jiljí v Tunisu. — Mučenická smrt bratra Elekta . . 138

Kapitola třináctá. *Mučenici marokkánski*. Přijeti u královny Uraky. — Missionáři v Seville. — Jejich touha po mučeníctví. — Neohrožené vystoupení v Marokku. — Bůh je zázračně silí ve vězení. — V poušti zázračně opatřují žíznivé mu vojsku vodu. — Ukrutné mučení. — Před sultánem. — Pět bratří krví zpečetuje víru v Krista Ježíše. — Péče křesťanů o získání svatých ostatků. — Zázraky

v domě Don Pedra. — Návrat Don Pedra do vlasti. — Slavné uvítání svatých ostatků a jich uložení v klášteře svatého kříže v Koimbře. — Radost Františkova nad mučnickou smrtí bratří 145

Část třetí.

Důsledky rozvoje řádu bratří Menších.

(1220—1224.)

Kapitola čtrnáctá. *Zlato v ohni*. Pověst o smrti Františkově. — Záhubné převraty. — Zostření postů. — Příčiny pokleslé kázně. — Filip Dlouhý přejímá správu druhého řádu. — Smutný konec Jana Kapelly. — František od Boha potěšen. — Jak soudil o zostření postů. — Jeho návrat do Itálie. — Příhoda s ptáky. — Zahanbený bratr. — Novoty v Boloni. — Kázání Františkovo. — Duchovní cvičení v zátiší kamalduenském. — Návrat do Portiunkule . 161

Kapitola patnáctá. *Mračna se trhají*. Radostné uvítání Františka v Portiunkuli. — Jeho napominání. — Následky přílišné péče bratří o druhý řád. — Františkova řehole pro poustevníky. — List papeže Honorio o ročním noviciátu. — František vzdává se představenství. — Odevzdává vedení řádu do rukou Petra Kathanii. — Zpracování řehole. — Setkání se Františka s Dominikem v Římě. — Úsudek svatého Bonaventury o přijímání hodností. — Tklivé loučení Dominika s Františkem 175

Kapitola šestnáctá. *Petr Kathanii a Eliáš*. František písemně poučuje Petra, jak si má ve svém úřadě počínati. — Bolest Františkova nad nezdárnými bratry. — Jak soudil o chybujících. — Proroctví. — Smrt Petra Kathanii. — Poslední léta Bernarda z Quintavalle. — Eliáš nástupce Petra. — František zabývá se myšlenkou založiti nový řád. — Kapitola roku 1221. — Prozřetelnost Božská pečuje o bratry Menší. — Ustanovení o konání kapitol. — František prosí bratry, aby zachovávali řeholi. — Jednání o výpravě missijní do Německa. — Její výsledky. — Rozšíření druhého řádu 195

Kapitola sedmnáctá. *Třetí řád a jeho význam*. Kupec Lucchesio v Poggibonzi. — Odměněná štědrost. — Lucchesio a Bonadonna první členové III. řádu. — Podivu-

hodné rozšíření třetího řádu. — Duch jeho. — Důsledky. — Péče svatě Stolice o III. řád. — Řehole papežem Lvem XIII. upravená. — Poslední léta Lucchesiova. — Plody třetího řádu. — Jeho organisace. — Péče Lva XIII. o rozšíření třetího řádu. — Výbornost této řehole. — Různé předsudky. — Krásná slova kardinála-terciáře Trejy . . . 210

Kapitola osmnáctá. *Cesty Františkovy po Itálii.* Matteo de' Rossi. — Pokora Františkova. — Jeho prorocký duch. — Založení rodiny třetího řádu v Římě. — František v Subiako. — Kázání na moři. — Cesty po Kalabrii a Apulii. — Příhoda u Bari. — Na hoře Gargano. — Františkova láska k chudým. — Splnění předpovědění. — Pobyť v Rieti. — Kázání v Perugii 231

Kapitola devatenáctá *Řehole bratří Menších.* List Františkův k sv. Kláře a jejím družkám. — František Bohem povzbuzen, aby upravil svou řeholi. — V údolí reatinském. — Žádost provinciálů. — Výbornost řehole bratří Menších. — Její znění v překladu. — Její božský původ . 241

Kapitola dvacátá. *Slavnost prvních jeslí.* Cesta Františkova do Boloně. — Kázání. — Láska Františkova k dítěti Božskému. — Schválení řehole. — Přípravy v údolí reatinském k oslavě prvních jeslí. — První jesle. — Vidění Františka a Jana z Greccio. — Slovo o jeslich k čtenářům 256

Kapitola dvacátá první. *První lektor řádu.* Mladistvá léta Ferdinanda Bulloensa. — Řeholní kanovník. — Přesídlení do kláštera sv. Kříže. — První zázrak. — Bratr Antonín. — Nezdařená missijní cesta. — Na řádové kapitole v Portiunkuli. — Antonín poslán do Monte Pavlo. — Světlo na svíenu. — Antonínova kazatelská činnost. — Jest ustanoven prvním lektorem řádu. — Jak smýšlel František o studiu a vědách vůbec 264

Kapitola dvacátá druhá. *Apoštol a divotvůrce.* Antonín jako lektor. — Apoštolát jeho v jižní Francii. — Svatý František se mu kázajícimu zjevuje. — Úrad kustoda. — Stkví se zázraky. — Zvolen provinciálem severní Italie. — Jeho apoštolské cesty po svěřené provincii. — Působení v Padově. — Zbaven úřadu provinciála a ustanoven kazatelem. — Poslední okamžiky jeho života. — Svatá smrt 278

Kapitola dvacátá třetí. *Provincie anglická.* — *Řehole druhého řádu.* Odměněná horlivost o spasení duší. — Vyslání bratří do Anglie. — Prozřetelnost o ně pečuje.

— Zakorenění a rozšíření řádu v Anglii. — Obrácení Adama z Marisko. — Někteří slavní členové provincie anglické. — František pracuje s kardinálem Hugolinem na řeholi druhého řádu. — Její krátký obsah. — Její schválení. — Organizace a rozšíření druhého řádu. — Jeho větve a odvětví 288

Kapitola dvacátá čtvrtá. *Život Františkův na Alverně*. Cesta Františkova na Alvernu. — Jest mu Bohem naznačeno, co ho očekává. — Život v samotě. — Zjevuje se mu sám Spasitel v podobě anděla. — Jest týrán zlými duchy. — Přítulnost zvířat k němu. — Bratr Lev svědkem podivuhodného vidění 301

Kapitola dvacátá pátá. *Vtisknutí svatých pěti ran*. Kristus ukřižovaný v podobě serafa zjevuje se Františkovi. — Vtisknutí svatých ran. — Rozpaky Františkovy. — Jeho loučení se s horou Alvernou. — In foco amor mi mise. — František tají svaté rány. — Nevinná lest. — Svědkové svatých ran. — Proč asi byl František od Boha tak vyznamenán. — Jak vypadal František 308

Díl třetí.

Část první.

Františkův vnitřní život.

(1209—1226.)

Kapitola první. *Františkova pokora*. Krása pokory a ohavnost pýchy. — Jakého byl František smýšlení o přijatých milostech. — Nedůvěra jeho k sobě samému. — Chrání se pokrytectví. — Pokořuje se při každé příležitosti. — Jak se trestával za nepatrné poklesky. — Dojemný doklad toho ze života Bernarda z Quintavalle. — František pokorou zahání zlé duchy. — Vidění bratra Pacifka. — František pokorně přijímá pokárání. — Z pokory neodvažuje státi se knězem. — Jak soudil o stavu kněžském. — Jeho svatá prostota 5

Kapitola druhá. *Poslušnost a čistota.* O třech sľibech řeholních vůbec. — O poslušnosti řeholní. — Poslušnost Františkova. — Jakou si přál poslušnost od bratří. — Zásľužnost poslušnosti. — Čistota vůbec. — Boje Františkovy proti nečistým pokušením. — Co soudil o pokušeních vůbec. — Jak se choval k osobám druhého pohlavi. — Varuje bratry před stykem se ženami. — Přísně trestá bratra, který se proti jeho zákazu provinil. — Dojemné kázání jeho u sv. Damiana. — Třeba dávatí pozor na smysly 19

Kapitola třetí. *Františkova chudoba.* O chudobě vůbec. — František milovník svatě chudoby. — Nic sobě nepřivlastňuje. — Obrana chudoby bratří Menších. — Modlitba Františkova za ducha chudoby. — Horlí o chudobu v obydlích a jejich zařízení. — Pečuje o chudobu oděvu. Doklady z jeho života. — Chudoba v pokrmech a nápojích. — Příhoda v Greccio. — Bůh odměňuje chudobu. — Nezávist k penězům. — Doklady ze života bratří. — Františkovo krásné vidění o chudobě. — Povzbuzení k milování této ctnosti 32

Kapitola čtvrtá. *Serafinská láska k Bohu.* O lásce k Bohu vůbec. — Láska Boží k Františkovi. — Láska Františkova k Bohu. — Omilostnění od Boha. — Z lásky obětuje František Bohu své tělo. — Vroucnost jeho modliteb. — Jeho vznešená moudrost Bohem mu udělená. — František a mnich z řádu kazatelského. — Ježíš Kristus ideál Františkův. Františkova láska k utrpení Páně. — Láska ke kříži a svátosti oltární. — Péče o služby Boží. — Úcta sv. andělů a ostatků. — Zázračné přenesení svatých ostatků . . 47

Kapitola pátá. *Láska k bližnímu.* O lásce k bližnímu vůbec. — Františkova láska k duchovně nemocným bratřím vůbec. — Několik dokladů o tom. — Bratr Lev zbaven těžkého pokušení. — František pečuje o nemocné. — Jeho láska otcovská k bohabojným bratřím. — Jeho dva listy k bratru Eliášovi. — Snaží se zbloudilé uvéstí na dobrou cestu. — Doklady. — Zdánlivě svatý bratr. — František varuje bratry před leností, nactiutrháním a dáváním špatného příkladu. — Pěkné podobenství. — Slovo o almužně. — Františkova láska k chudým. — Doklady. — Obdarovává chudou ženu. — Lupiči v San Sepolehro . . . 65

Kapitola šestá. *Františkova láska k přírodě.* Poměr člověka k přírodě. — František milovník přírody. — Jeho

láska k beránkům a ovečkám. — Doklady. — Příhoda v San Severino. — Přítulní opeřenci. — Františkova láska k něžným bytostem. — Příroda jest ho poslušna. — Ochočené ovečky. — Bažant a hrdličky. — Vlk z Gubbio. — Jiné doklady. — Odkud měl František moc nad přírodou? . . . 86

Část druhá.

Jaký život, taková smrt.

(1224—1228.)

Kapitola sedmá. *Na sklonku života.* Slunce a lidský život. — Návrat Františkův z Alverny do Portiunkule — Jak soudil František o svých apoštolských pracích. — Dovídá se, že již jen dvě léta bude živ. — Navštíven jest četnými nemocmi. — Jeho horlivost o spásu duší. — Poslušen bratra Eliáše, dává se léčit. — Osudná návštěva u sv. Damiana. — Oční neduh Františkův. — Nebeská útěcha v jeho bolestech. — V bolestech prozpěvuje chvály Bohu. — Těší sv. Kláru a její družky. — List Františkův ke všem křesťanům 105

Kapitola osmá. *Bolestné léčení v Rieti.* Malebnost údolí reatinského. — Očesaná vinice v St. Fabiano. — Léčení Františkovo v biskupském paláci v Rieti. — Nebeská hudba útěchou nemocnému svěťci. — Jak smýšlel František o svých bolestech. — Slovo o nemocných. — Léčení ve Fonte Colombo. — Podivuhodná pomoc v nouzi. — Zachráněný dům. — Nekající hříšník. — František zlobdařen byl od Boha darem slz. — Bolestná operace. — Cesta do Sieny. — Tři ženy. — Uzdravení sv. Bonaventury 120

Kapitola devátá. *V léčení v Sieně.* Rozptýlené úzkosti Františkovy. — Jak máme pečovatí o tělesné zdraví. — Poučný list Františkův k bratrům shromážděným na generální kapitole v Portiunkuli. — Jeho nemoc se valně zhoršuje. — Náрек bratrů jej ošetřujících. — Jak je František těšil. — Jakého si přál míti nástupce po své smrti 134

Kapitola desátá. *Návrat do Assisi.* Slovo o smrti člověka. — František přenešen do Celly u Kortony. — Návrat do Assisi. — Příhoda v Satriano. — Velikost bolesti Františkových. — Odměněná poslušnost. — Radost Františkova v utrpení a bolestech. — Bonus Jan návštěvou

u Františka. — Františkův duch prorocký. — Žehná bratřím, zvlášt Eliášovi. — Přenešení do Portiunkule. — Žehná svému rodnému městu 145

Kapitola jedenáctá. *Šťastná smrt spravedlivého.*
Závěť Františkova. — Těší sestry u svatého Damiana. — Přeje si viděti dobroditelku rádu paní Jakobinu ze Seltesoli. — Tato z nenadání přichází. — Pokora Františkova. — Znovu žehná bratřím. — Poslední večere. — Jeho radost nad blížící se smrtí. — Odpouští bratřím všechny poklesky. — Dává si předčítati úryvek o umučení Páně. — Přijímá svaté svátosti. — Šťastná smrt. 154

Kapitola dvanáctá. *Oslava Františkova.* O blaženosti v nebi. — Vidění jednoho z bratří o Františkovi. — Ptáčkové dávají na jevo svou oddanost k zesnulému. — Assiský biskup jak byl zpraven o smrti Františkově. — Vidění bratří. — Svaté proměněné tělo. — Radost lidu. — Nevěřící Tomáš. — Jakobina se synem u mrtvoly Františkovy. — Přípravy k pohřbu. — Bolest svaté Kláry a její duchovních dcer. — Svatá mrtvola pohřbena v chrámu sv. Jirí. — První zázrak Františkův po smrti. — Uložení svatého těla v novém mramorovém náhrobku. — List bratra Eliáše k bratřím 165

Kapitola třináctá. *František prohlášen za svatého.*
František se stkví zázraky. — Zahájení procesu a jeho brzké svatořečení. — Nadšení lidu. — Uzdravení zmražených. — O slepých, kteří nabyli zraku. — O posedlých zlým duchem. — O smrtelně nemocných, kteří byli uzdraveni. — O uzdravení málomocných. — Němí mluví, hluchí slyší. — Úsudek papeže a kardinálů o svatosti Františkově. — František prohlášen za svatého. — Výtah z bully svatořečení 178

Část třetí.

Úcta svatého Františka v církvi katolické.

Kapitola čtrnáctá. *Ctitelé svatého Františka.* Splněná prorocká slova Františkova. — Úcta církve svaté k němu. — List papeže Řehoře IX. o úctě svatého Františka. — Potrestání těch, kteří nechtěli světití jeho svátek. — Sixtus IV. prohlašuje svátek sv. Františka za zasvěcený.

— Rozhodnutí pozdějších jeho nástupců. — Církevní hodinky o sv. Františku. — Svátek sv. pěti ran a jiné svátky ke cti světce ustanovené 197

Kapitola patnáctá. *Protivníci svatého Františka.*
Potupný výrok Martina Luthera o Františkovi. — Úsudek dnešních protestantů. — Poměr svatého Františka k Petrovi Valdovi. — Smělé tvrzení Thodeho o té věci. — Obhájení sv. Františka. — František jest více než jen obyčejným, velikým mužem. — Hase, Renan a Thode protivníci svatých ran na těle sv. Františka. — Přehled svědectví o svatých ranách. — Bůh zázraky dokazuje jejich skutečnost a pravost. — Papež Řehoř IX. jejich obhájce. — Svědectví papeže Alexandra IV. — Co bylo příčinou pochybností o sv. ranách? Vyvrácení tvrzení Thode-ova, že Eliáš byl původcem těchto ran 204

Kapitola šestnáctá. *Canticos del sole.* Slovo o duševních plodech sv. Františka. — Jejich vydání. — Původní znění a překlad chvalozpěvu slunce. — Jeho vnitřní cena. — Příčina proč sv. František k němu přidal slohu o trpělivosti a lásce k bližnímu. — Odkud název chvalozpěv slunce. — Důkazy, že pochází od sv. Františka 222

Kapitola sedmnáctá. *Rukopisy svatého Františka.*
Požehnání udělené bratru Leonovi. — Popis pergamenu. — Chvály Stvořitele. — Jejich znění. — List Františkův k bratru Leonovi. — Jeho pravost 230

Kapitola osmnáctá. *Assisi — Alverna.* Starobylost a památnost města Assisi. — San Francesco Piccolo. — Chiesa nuova. — San Rufino. — Santa Chiaza. — San Damiano. — L' eremo di Santa Maria di Carceri. — Péče papežů o horu Alvernu. — Kostel Panny Marie, královny andělů na Alverně. — Kostel svatých ran. — Památná místa na Alverně. — Chiesa maggiore. — Klášter bratří Menších na Alverně. — Život bratří na této hoře 238

Kapitola devatenáctá. *Basilika bl. Panny Marie, Královny andělů.* Upravení kostelíka Portiunkulového a kláštera. — Starý kostel. — Zbudování nového chrámu. — Jeho osudy. — Vnitřek svaté kaple. — Její zevnějšek. — Kaple svatého Františka. — Zahrada růží. — Kaple růží s cellou sv. Františka. — Půdorys basiliky. — Vnitřní úprava. — Kaple sv. Karla Boromejského. — Klášter bratří Menších u Portiunkule 253